

bbb

Flash

MAKLU

Maklu-Uitgevers, Somersstraat 13/15, 2018 Antwerpen, www.maklu.be

driemaandelijks tijdschrift - jaargang 18 nr. 4 - Oktober - November - December
afgiftekantoor Gent X : P209172

bbb

Beroepsvereniging voor
Boekhoudkundige
Beroepen vzw

Schoendalestraat 379 - 8792 Desselgem

Tel 056 44 37 21

Fax 056 44 37 24

ING IBAN BE57 3850 4261 9035

BTW BE0457 707 762

www.bbb-vzw.be

secretariaat@bbb-vzw.be

BOEKHOUD

- 1 Beste confrater
- 2 Vruchtgebruik: een stand van zaken
- 4 Verboden terbeschikkingstelling van personeel: betaling factuur niet opeisbaar
- 6 Uitbetaling van het loon van hand tot hand: welke sectoren staan dit nog toe?
- 6 Planning seminars 2017
- 7 Niet te missen

Redactie:

E. De Wielemaker

F. Donckels

J.-M. Hillewaere

G. Houvenaeghel

S. Ruyschaert

Ph. Salens

F. Vandenberghe

In samenwerking met

ISSN 1783-0990

Beste confrater,

BBB-voorzitter
Jean-Marie HILLEWAERE

We stellen nog steeds vast dat heel wat confraters, jammer genoeg, niet aangesloten zijn bij een beroepsvereniging. Wij willen hen dan ook, in deze woelige tijden, andermaal aanmoedigen om één of meerdere lidmaatschappen te overwegen. Hierna enkele goede redenen om lid te worden of te blijven van BBB.

1. Kwalitatieve, actuele permanente vorming in uw buurt

Gerenommeerde sprekers verzorgen jaarlijks minstens 100 seminars over heel Vlaanderen, ook in uw buurt. Als lid kan u volledig gratis en zonder voorafgaandelijke inschrijving de seminars volgen in een aangename en aangepaste accommodatie op de datum en plaats die u het best uitkomt (Kortrijk, Brugge, Gent, Affligem, Edegem, Leuven of Houthalen). Bij deze vooraf geplande seminars (zie verder in dit nummer) hebben we zowel oog voor diversiteit, kwaliteit en nut van de behandelde onderwerpen als voor de bijgaande documentatie. We houden tevens de vinger aan de pols om deze seminars aan te vullen met seminars over actuele onderwerpen.

2. Uitgebreide (gratis) documentatie & naslagwerken

Naast verzorgde syllabi, een uitgebreid intranet en onze nieuwsbrief BBB-Flash is er ook de BBB-boekenreeks, een onmisbare informatiebron voor elk lid. In 2017 zal elk lid, die effectief aanwezig is op de seminars, minimaal 6 naslagwerken, met een gezamenlijke winkelwaarde van ca € 430,00, persoonlijk mogen ontvangen.

3. Begeleiding van de stagiairs & stagemesters

Onze lessenreeksen te Drongen ter voorbereiding van de eindexamens zijn ondertussen een begrip geworden onder de stagiairs, zowel IAB als BIBF.

4. Belangenorganisatie

Zonder de problemen waar we dagdagelijks mee geconfronteerd worden uit het oog te verliezen, willen we in samenwerking met de Instituten en diverse andere initiatieven, onze belangen verdedigen in de besluitvorming bij de socio-, economische- en politieke actoren.

Lid worden van BBB kan via onze website, **vanaf 15/12/2016**. Het lidgeld voor 2017 bedraagt € 315,00 (excl. 21 % btw), te storten, na ontvangst van de **digitale factuur**, met vermelding van de gestructureerde mededeling, op rekening BE57 3850 4261 9035. Stagiairs betalen slechts € 215,00 (excl. 21 % btw).

Opgelet: Ieder lid ontvangt in 2017 gratis het "praktisch handboek BTW" (Eddy Soenen) dat verschijnt in de loop van januari 2017 in de BBB-boekenreeks bij uitgeverij Maklu.

In de hoop u in 2017 (opnieuw) als lid te mogen verwelkomen, bieden we u alvast onze beste wensen aan voor het nieuwe jaar.

Vruchtgebruik: een stand van zaken

Philippe Salens, vennoot EY Tax Consultants

De Dienst voor Voorafgaande Beslissingen in fiscale zaken over vruchtgebruik

De Dienst voor voorafgaande beslissingen in fiscale zaken heeft recent een ontwerpaanvraag betreffende vruchtgebruik ten name van een vennootschap op haar website (www.ruling.be/nl/een-prefiling-indienen) geplaatst. Een ideale gelegenheid om eens een stand van zaken te geven. De ontwerpaanvraag heeft betrekking op volgende verrichtingen:

- een gesplitste aankoop van een derde waarbij de vennootschap het tijdelijk vruchtgebruik verwerft en de natuurlijke perso(o)n(en) de naakte eigendom;
- rechtstreekse overdracht van het tijdelijk vruchtgebruik door de natuurlijke perso(o)n(en)-eigenaar(s) van het onroerend goed aan de vennootschap.

Met betrekking tot deze verrichtingen kan volgens de ontwerpaanvraag de Dienst voor voorafgaande beslissingen in fiscale zaken gevraagd worden te bevestigen dat:

1. de voorgenomen verrichting verantwoord is door andere motieven dan het ontwijken van inkomstenbelastingen in de zin van artikel 344 § 1 WIB;
2. er naar aanleiding van de vestiging van het vruchtgebruik geen reden is om een voordeel van alle aard in hoofde van de zaakvoerder te belasten overeenkomstig artikel 32 WIB, noch tot het belasten van een abnormaal of goedgunstig voordeel ten name van de vennootschap overeenkomstig de toepassing van artikel 26 WIB;
3. de kosten die resulteren uit de verwerving van het tijdelijk vruchtgebruik, met name de afschrijvingen van de aanschaffingsprijs, de financieringskosten, de onroerende voorheffing en de brandverzekering aftrekbare beroepskosten zijn ten name van de vennootschap overeenkomstig de toepassing van artikel 49 WIB.

Fiscaal misbruik?

Het eerste punt waar volgens de ontwerpaanvraag een beslissing over gevraagd kan worden heeft betrekking op de algemene antirechtsmisbruikbepaling. Het valt vooreerst op dat de ontwerpaanvraag in dit verband enkel verwijst naar het in het kader van voormelde bepaling door de belastingplichtige te leveren tegenbewijs. Over de vraag of een gesplitste aankoop dan wel de vestiging van een vruchtgebruik ten voordele van een vennootschap überhaupt fiscaal misbruik vormt, rept de ontwerpaanvraag met geen woord. Nochtans lijkt het geen twijfel dat de fiscus in het kader van deze bepaling de bewijslast draagt van het bestaan van fiscaal misbruik. Daartoe moet de fiscus zowel het subjectief element (de bedoeling van de belastingplichtige om belasting te besparen) als het objectief element (het feit dat dit gebeurt in strijd met de bedoeling van de wetgever) bewijzen. Aangezien vruchtgebruik in de personenbelasting interessanter behandeld wordt dan huur, zal het bij de vestiging van een vruchtgebruik voor de fiscus waarschijnlijk niet moeilijk zijn om het subjectief element (in hoofde van de natuurlijke persoon die het vruchtgebruik vestigt) aan te tonen. Het probleem stelt zich dat het objectief element waarschijnlijk niet aangetoond zal kunnen worden. Uit de voorbereidende werken bij de invoering van het huidige artikel 32, tweede lid, 3° WIB (huurherkwalificatie) blijkt immers duidelijk dat de wetgever bewust – o.m. omwille van de verschillen op het vlak van de registratierechten – vruchtgebruik niet met huur heeft willen gelijkstellen. In geval van een gesplitste aankoop zal zelfs het subjectief element moeilijk of niet te bewijzen zijn. Bij een correcte waardering van het vruchtgebruik (zie infra) biedt het vruchtgebruik geen enkel fiscaal voordeel in hoofde van de vruchtgebruiker. Door enkel de blote eigendom te verwerven kan hoogstens gesteld worden dat de natuurlijke persoon zich onthoudt van het verkrijgen van belastbare inkomsten. Er bestaat een grote consensus omtrent het feit dat deze vorm van belastingontwijking door onthouding geen fiscale gevolgen resorteert. Bij een gesplitste aankoop is het niet-fiscaal motief trouwens triviaal; de blote eigenaar had de gelden niet om de volle eigendom te kopen of wenste zijn gelden daarvoor niet aan te wenden.

Onder verwijzing naar voormelde bewijslast van de fiscus heeft de minister geoordeeld – in tegenstelling met wat daarover te lezen stond in de memorie van toelichting bij de wet die de vigerende antirechtsmisbruikbepaling heeft ingevoerd – dat het de logica zelf is dat de rulingcommissie zich ook kan uitspreken over de initiële vraag of er al dan niet sprake is van fiscaal misbruik¹. Uit het feit dat de rulingcommissie als voorbeeld van te stellen vragen verwijst naar het door de belasting-

plichtige te leveren tegenbewijs, kan mogelijks afgeleid worden dat zij van oordeel is dat bij de besproken verrichtingen het subjectief en objectief element van het fiscaal misbruik mogelijks wel aangetoond kan worden. Wat er ook van zij, we kunnen enkel vaststellen dat in de praktijk de fiscus vruchtgebruikconstructies thans zelden aanvalt op basis van de antirechtsmisbruikbepaling.

Voordeel van alle aard / abnormaal of goedgunstig voordeel

De ontwerpaanvraag is vooral merkwaardig omwille van de commentaar die ze bevat in het kader van de beoordeling van de vraag of er al dan niet een voordeel van alle aard of abnormaal of goedgunstig voordeel voorligt.

De rulingcommissie herinnert er vooreerst aan dat de waardering van een tijdelijk vruchtgebruik dient te gebeuren op de werkelijke waarde. De waardering moet nog steeds volgens de rulingcommissie geval per geval worden onderzocht en zal moeten rekening houden met de staat waarin het goed zich bevindt, de nog uit te voeren werken en met de werkelijke bestemming die de vennootschap aan het onroerend goed zal geven (eigen gebruik, verhuur, intensief gebruik, slijtage, ...). Verder wordt gevraagd een waarderingsverslag van een onafhankelijke deskundige toe te voegen aan de aanvraag.

Formeel wordt geen bepaalde formule opgelegd maar “indien de waardebepaling van het vruchtgebruik gebeurt aan de hand van de geactualiseerde verwachte netto-huurwaarde van het onroerend goed over de looptijd van het vruchtgebruik zal de DVB erover waken dat de actualisatievoet met voldoende zin voor realiteit wordt ingeschat. Dienaangaande kan de DVB ermee instemmen dat de actualisatievoet wordt bepaald aan de hand van het nettohuurrendement van het betrokken onroerend goed, te berekenen door de nettohuurwaarde op jaarbasis van het onroerend goed te delen door de waarde van de volle eigendom van het onroerend goed.” De commentaar heeft volgend voorbeeld van de waardering waarmee ze zou kunnen instemmen:

- Brutohuurwaarde: €18.000
- Nettohuurwaarde: €15.000
- Waarde volle eigendom: €250.000
- Actualisatievoet te gebruiken in formule: 6 %
(= 15.000 / 250.000 x 100)
- Waarde vruchtgebruik bij een looptijd van 20 jaar = €172.048,82
(i.e. (15.000/0,06) x (1 - (1/1,06)²⁰)) of 68,82 % van de waarde van de volle eigendom

Hoewel één en ander duidelijk als een rule of thumb wordt geformuleerd, valt nog af te wachten of andere methodes zullen aanvaard worden. In twee recent gepubliceerde beslissingen (nr. 2016.141 van 12 april 2016 en nr. 2016.106 van 5 april 2016) werd de waarde van het vruchtgebruik in elk geval op voormelde manier bepaald.

Als formule om het vruchtgebruik aan zich te berekenen kan ze omwille van verschillende redenen niet bijgetreden worden.

Vooreerst wordt op geen enkele manier rekening gehouden met het feit dat de huur tijdens de looptijd van het vruchtgebruik geïndexeerd zal worden.

Verder heeft de actualisatievoet niets van doen met het huurrendement. Een eenvoudig voorbeeld maakt dit duidelijk. Als een investeerder in vruchtgebruik verwacht gedurende 20 jaar een inkomen uit zijn investering te halen van €10.000, dan maakt het voor hem niets uit of die €10.000 het gevolg is van een huurrendement van 3% (en het onroerend goed volgens de yield-methode in volle eigendom dus €333.333,33 waard is) dan wel van een huurrendement van 6% (en het onroerend volgens diezelfde methode slechts €166.666,67 waard is). Er valt niet in te zien waarom de vruchtgebruiker in het eerste geval €148.774,75 en in het tweede geval slechts €114.699,21 (waarden vruchtgebruik bekomen op basis van voormelde rule of thumb) zou willen betalen. Ook het Hof van Cassatie heeft geoordeeld dat het huurrendement en de actualisatievoet twee verschillende zaken zijn².

Door deze beide economische feiten te negeren, is voormelde formule ongeschikt om de werkelijke (economische) waarde van het vruchtgebruik te bepalen; de formule kan hoogstens een eenvoudige forfaitaire waarderingsmethode vormen. Maar zoals de rulingcommissie zelf aan geeft, kunnen op het vlak van de inkomstenbelasting (bij gebrek aan wettelijke basis) geen forfaitaire methodes gehanteerd worden.

Mogelijks moet één en ander in verband gebracht worden met volgende

¹ Parl.St. Kamer 1991-92, nr. 444/9, 110

² PV nr. 190 van 7 maart 2013

³ Cass., 30 oktober 2014

passage in de ontwerp-aanvraag (eigen onderlijning): “De aanvrager is tevens in staat om, indien dit dienstig is in het kader van de voorgenomen verrichting, alle gegevens aan te leveren die nuttig zijn om aan te tonen dat de verrichting een gelijkwaardig rendement in hoofde van de vruchtgebruiker als in hoofde van de naakte eigenaar oplevert zodoende dat blijkt dat de naakte eigenaar en de vruchtgebruiker zich bij de tenuitvoerlegging van de verrichting gedragen als volkomen onafhankelijke derden.” De rulingcommissie zoekt daarmee mogelijks aansluiting met haar al wat oudere beslissing nr. 900.432 van 27 april 2010 waarin ze oordeelde dat een correcte waardering van het vruchtgebruik niet uitsluit dat er toch een voordeel van alle aard bestaat in hoofde van de bedrijfsleider (blote eigenaar). In vele latere beslissingen leek de rulingcommissie dit spoor evenwel verlaten te hebben. Ook de bemiddelingsdienst heeft expliciet gesteld dat bij een correcte waardering van het vruchtgebruik er geen voordeel van alle aard voorligt⁴.

Elders hebben wij verdedigd dat het rendement van de blote eigenaar inderdaad irrelevant is bij de waardering van het vruchtgebruik en het feit dat het uit de verschillende aard van het vruchtgebruik en de blote eigendom het volstrekt normaal is dat de blote eigenaar een (substantieel) hoger rendement verwacht⁵. Tussen onafhankelijke partijen is het volstrekt ondenkbaar dat de ene partij (bv. projectontwikkelaar) een deel van zijn hoog rendement zal afstaan aan de andere partij (bv. zijn klant). De Dienst voor Voorafgaande Beslissingen in fiscale zaken vraagt dus eigenlijk om anders te handelen dan wat gebruikelijk is tussen onafhankelijke partijen. Dit is strijdig met de basisbeginselen van het fiscaal recht. Ook vennootschapsrechtelijk volgt uit de ‘corporate opportunities’ – doctrine dat een zaakvoerder slechts in uitzonderlijke gevallen verplicht zal zijn vennootschap de mogelijkheid te bieden om de volle eigendom van een onroerend goed te verwerven.

De fiscus heeft een gelijkaardige argumentatie ontwikkeld in een geval dat voorgelegd werd aan de rechtbank van eerste aanleg te Leuven. In haar vonnis van 8 april 2016 heeft deze rechtbank volgens ons terecht geoordeeld dat het feit dat de fiscus het rendement van de blote eigenaar in aanmerking neemt om te oordelen of er al dan niet een voordeel van alle aard voorligt betwistbaar en willekeurig is. Niettemin oordeelde de rechtbank dat de waarde van het vruchtgebruik toch herberekend moest worden met een actualisatievoet gelijk aan het nettohuurrendement. In tegenstelling met de ontwerp-aanvraag lijkt de rechtbank wel te aanvaarden dat de netto-huur geïndexeerd wordt. Zoals hiervoor uiteengezet kan men maar tot dergelijke stelling komen indien men aanvaardt dat het rendement van de blote eigenaar relevant is (vraag die de rechtbank negatief heeft beantwoord) en daarenboven nog twee andere aannames maakt, die volstrekt niet realistisch zijn. Diezelfde rechtbank heeft haar rechtspraak herhaald en in minstens één zaak de waardering van de belastingplichtige gevolgd⁶.

Beroepskosten

Met het oog op de beoordeling of de kosten verbonden aan het vruchtgebruik aftrekbaar zijn als beroepskosten vraagt de rulingcommissie de werkelijke activiteit(en) van de vennootschap te omschrijven en een motivatie toe te voegen dat de voorgenomen verrichting kadert binnen de beroepswerkzaamheid van de vennootschap rekening houdende met de bestemming die aan het onroerend goed wordt gegeven tijdens de looptijd van het vruchtgebruik. Het voorbeeld dat in de ontwerp-aanvraag wordt uitgewerkt heeft betrekking op een onroerend goed dat gebruikt wordt voor de uitbating van een advocatenpraktijk.

De ontwerp-aanvraag rept met geen woord over de zgn. bezoldigings-theorie. Deze theorie is van belang wanneer het onroerend goed waarvan de vennootschap het vruchtgebruik heeft, geheel of gedeeltelijk ter beschikking gesteld wordt aan een bedrijfsleider als bezoldiging in natura. Het Hof van Cassatie heeft geoordeeld dat ook de kosten verbonden aan bezoldiging in natura een noodzakelijk verband hebben met de beroepsactiviteit⁷. Dit betekent dat ook de kosten met betrekking tot het vruchtgebruik van de ter beschikking gestelde delen aftrekbare beroepskosten zijn in de mate de bezoldiging in natura toegekend werd om belastbare inkomsten te verkrijgen of te behouden. Wel kan worden vastgesteld dat de fiscus, daarin gevolgd door de lagere rechtspraak, de kosten blijft verwerpen omdat niet zou bewezen zijn dat er voldoende prestaties tegenover de bezoldiging staan⁸.

Verbeteringswerken

Ook met betrekking tot werken, verbeteringswerken, constructies, enz. die door de vennootschap-vruchtgebruiker worden uitgevoerd, kan een voorafgaande beslissing aan de rulingcommissie worden gevraagd op voorwaarde dat deze werken, verbeteringswerken, constructies, enz. reeds voldoende concreet zijn. Deze beslissing kan dan zowel betrekking hebben op de vraag of deze werken in de mate dat ze ten laste genomen worden door de vruchtgebruiker aanleiding geven tot een voordeel van alle aard, een abnormaal of goedgunstig voordeel of aftrekbare beroepskosten.

De rulingcommissie lijkt daarmee de interne controle-instructies niet te volgen. Volgens deze instructies mocht bij de waardering van het vruchtgebruik enkel rekening gehouden met de toestand, zoals die bestond op datum waarop het vruchtgebruik werd verworven.

Gemeenrechtelijk kan enkel de vruchtgebruiker het onroerend goed verbeteren (aangezien enkel hij het gebruiks- en genotsrecht heeft). Hierbij dient hij wel de bestemming van het onroerend goed te respecteren. Dit neemt uiteraard niet weg dat partijen in onderling overleg anders kunnen overeenkomen en bijgevolg kunnen overeenkomen dat de blote eigenaar mits een bijdrage in de kost de verbouwingen in blote eigendom zal realiseren.

Wij hebben verdedigd dat het vraagstuk van de waardering van het vruchtgebruik niet losgezien kan worden van de werken die door de vruchtgebruiker ten laste worden genomen en de mate waarin de blote eigenaar daarin bijdraagt en /of daarvoor een vergoeding verschuldigd is aan de vruchtgebruiker op het einde van het vruchtgebruik. De rulingcommissie lijkt dit alles nu te onderschrijven. Met betrekking tot de werken, ten laste van de vruchtgebruiker, die in de loop van de laatste 5 jaren voor de beëindiging van het recht van vruchtgebruik worden uitgevoerd, stelt ze evenwel dat deze verhoudingsgewijs moeten gedragen worden door de blote eigenaar en vruchtgebruiker. Er valt niet in te zien waarom dit zo zou moeten zijn; uiteraard zullen werken die door de vruchtgebruiker ten laste genomen naar mate de looptijd van het vruchtgebruik verstrijkt in toenemende mate aanleiding geven tot een vergoeding ervan door de blote eigenaar op het einde van het vruchtgebruik.

Bij dit alles valt evenwel niet in te zien hoe op basis van de door de rulingcommissie naar voorgescreven waarderingsmethode deze vraagstukken (bepaling verhouding, bepaling vergoeding op het einde van de looptijd, ...) op een onderbouwde manier kunnen opgelost worden. Wij hebben een DCF-model verdedigd op basis waarvan niet enkel tot een correcte waarde van het vruchtgebruik kan gekomen worden rekening houdend met eventuele voorgenomen verbeteringswerken, maar op basis waarvan eveneens desgewenst voormelde verhouding en/of vergoeding redelijk bepaald kan worden.

De lege ferenda

Naar verluidt overweegt de regering om in het kader van de hervorming van de vennootschapsbelasting de vergoedingen verkregen bij de vestiging van een vruchtgebruik aan te merken als een onroerend inkomen. Vele vragen en technische moeilijkheden dringen zich op bij die denkpiste. Zo stelt de vraag zich o.m. hoe deze kwalificatie zich zal verhouden tot de kwalificatie onder het vigerend recht onder bepaalde voorwaarden als een als divers inkomen belaste meerwaarde en of deze nieuwe kwalificatie ook van toepassing zal zijn bij bv. de conversie van een erfrechtelijk vruchtgebruik. Prima facie lijkt deze nieuwe kwalificatie alvast geen gevolgen te ressorteren bij de bedrijfsleider die samen met zijn vennootschap een onroerend goed gesplitst koopt, aangezien de bedrijfsleider bij deze aankoop geen vergoeding krijgt.

Conclusie

In de ontwerp-aanvraag springt het feit dat de rulingcommissie afstand neemt van de formule Janssens-Ruyssveldt ongetwijfeld meest in het oog. Hoewel het de rulingcommissie uiteraard vrij staat de krijtlijnen uit te tekenen waarbinnen zij bepaalde beslissingen wenst af te leveren, kan de in de ontwerp-aanvraag naar voor geschoven rule of thumb niet weerhouden als algemeen geldende formule voor de waardering van vruchtgebruik an sich. Het komt ons voor dat elke redelijke waarderingsmethode door de fiscus moet aanvaard worden.

Wat de aftrek van beroepskosten met betrekking tot het vruchtgebruik betreft, leert de recente rechtspraak dat in voorkomend geval een goede opbouw van het dossier, met notulering en verslaggeving waaruit blijkt waarom de bedrijfsleider de (bijkomende) bezoldiging in natura verkrijgt, van zeer groot belang is.

Brugge, 19 oktober 2016

4 FOD Financiën, Fiscale Bemiddelingsdienst, Jaarverslag 2014, p. 76, <http://financien.belgium.be/sites/default/files/downloads/jaarverslag%202014.pdf>

5 P. SALENS, De waardering van onroerende zakelijke rechten (her)bekeken door een fiscale bril, *NFM* 2016.4, (102) 118

6 Rb. Leuven, 27 juli 2016; Rb. Leuven, 10 juni 2016

7 Cass., 13 november 2014

8 Rb. Brugge, 6 juni 2016; Rb. Antwerpen, 23 mei 2016; Bergen, 24 februari 2016; Rb. Leuven, 12 juni 2015; Antwerpen, 13 januari 2015

Verboden terbeschikkingstelling van personeel:

Een ICT-dienstverlener biedt klanten een totaalpakket aan. Nieuwe ICT-producten worden geleverd en geïnstalleerd, nadien blijft een intensieve opvolging door de ICT-dienstverlener vereist. Zijn werknemers zijn haast voltijds bij de klant. Problemen stapelen zich open het project duurt veel langer dan initieel voorzien. De ICT dienstverlener stelt personeel ter beschikking van haar klant en dat is in de regel verboden. Met name de directe instructies van de klant aan de werknemers van de dienstverlener zijn problematisch.

Door het verbod op terbeschikkingstelling van personeel niet na te leven loopt de onderneming het risico dat haar factuur niet opeisbaar is. De diensten werden wel geleverd, maar de miskennis van het verbod op terbeschikkingstelling maakt dat de overeenkomst absoluut nietig is. Het Hof van Cassatie bevestigde dat de onderneming het bedrag van de factuur voor de dienstverlening niet kan opvorderen bij haar klant. Evenmin heeft de onderneming recht op een compensatie, ook al haalde de klant voordeel uit de terbeschikkingstelling (Hof van Cassatie, 15 februari 2016, C.14.0448.F, raadpleegbaar op www.juridat.be).

Het ter beschikking stellen van personeel is in de regel verboden

Het Belgische arbeidsrecht verbiedt het ter beschikking stellen van personeel (art. 31 Uitzendarbeidswet van 24 juli 1987). Dat verbod is er gekomen om de malafide praktijken van koppelbazen te bekampen. In de praktijk is de draagwijdte van dit verbod veel ruimer. Elke dienstverlenings- of samenwerkingsvorm waarbij personeel wordt ingezet komt in het vizier. Voor de uitzendsector gelden specifieke regels die hier niet aan bod komen.

Toch is niet elke terbeschikkingstelling verboden. De werkgever mag een werknemer niet ter beschikking stellen van een gebruiker die over die werknemer werkgeversgezag uitoefent. Het is bovendien voldoende dat de gebruiker slechts een deel van het werkgeversgezag uitoefent of kan uitoefenen. Dat is een feitenkwestie, de wetgeving voorziet geen exhaustieve aftiklijst.

Voorbeeld

Een onderneming overtreedt het verbod terbeschikkingstelling wanneer haar werknemer op een gecoördineerde en geïntegreerde manier samenwerkt met de werknemers van de gebruiker. Dit kan zich uiten doordat de gebruiker de werknemer opneemt in de eigen "Who is Who" of doordat de gebruiker bepaalt wanneer de werknemer vakantie neemt.

betaling factuur niet opeisbaar

Yves Stox, Senior Legal Counsel

Partena Professional

Terbeschikkingstelling zonder dat de gebruiker gezag uitoefent is dus niet verboden. Ook is het bijvoorbeeld mogelijk om in het kader van de samenwerking binnen dezelfde economische en financiële groep een vaste werknemer, tijdelijk en occasioneel ter beschikking te stellen (art. 32 Uitzendarbeidswet van 24 juli 1987).

Ook het oprichten van een werkgeversgroepering is een uitzondering op het verbod op terbeschikkingstelling van personeel (art. 186-193 Wet van 12 augustus 2000 houdende sociale, budgettaire en andere bepalingen). Verschillende ondernemingen richten samen een werkgeversgroepering op, elk van hen kan dan optreden als gebruiker. Minister Kris Peeters wil graag meer werkgeversgroeperingen operationeel zien worden.

De dienstverlenings of samenwerkingsovereenkomst

De wetgeving lijkt begrip te tonen voor ondernemingen. De gebruiker mag wel praktische instructies geven aan de werknemers op voorwaarde dat :

1. De gebruiker de instructies mag geven in uitvoering van de dienstverlenings- of samenwerkingsovereenkomst met de eigenlijke werkgever; en
2. Die overeenkomst precies bepaalt welke instructies de gebruiker mag geven; en
3. De instructies van de gebruiker het werkgeversgezag van de eigenlijke werkgever niet uithollen; en
4. De feitelijke uitvoering overeenstemt met wat er op papier werd afgesproken (art. 31, §1, lid 2 Uitzendarbeidswet van 24 juli 1987).

In de praktijk is het is vaak een hele uitdaging om de dienstverlening of samenwerking zo te organiseren dat men niet verzeilt in een situatie van verboden terbeschikkingstelling. De overeenkomst moet gedetailleerd opsommen welke instructies de gebruiker precies mag geven. Een té vage formulering is dus niet adequaat. Heel precieze instructies contractueel vastleggen is tegelijk vaak onwerkbaar. Je kan niet elke mogelijke situatie voorspellen. Bovendien willen omstandigheden nog wel eens sluiks wijzigen.

Tenslotte kan de gebruiker ook de naleving van de welzijnswetgeving opleggen aan de werknemers, zonder dat het gaat om een (verboden) gezagsuitoefening.

Sancties

Tot voor kort leek vooral de gebruiker de negatieve gevolgen van een verboden terbeschikkingstelling te moeten ondergaan. Dat lijkt logisch, controle door de werkgever is vaak moeilijk. In de praktijk is het vaak de gebruiker die bepaalt of

en in welke mate hij instructies geeft.

- Door de verboden terbeschikkingstelling ontstaat een nieuwe arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd tussen de gebruiker en de werknemer.
- De initiële werkgever en de gebruiker zijn hoofdelijk aansprakelijk voor de betaling van de sociale bijdragen, het loon en andere voordelen.
- De nieuwe arbeidsovereenkomst met de gebruiker kan bestaan naast de arbeidsovereenkomst die de werkgever initieel afsloot met de werknemer (tenzij de werknemer werd aangeworven met het oog op de uitlening).

Niettemin blijft ook de initiële werkgever niet geheel buiten schot. Zo kunnen de werkgever en de gebruiker een strafrechtelijke of administratieve geldboete opgelegd krijgen. Zij kunnen zelfs veroordeeld worden tot een exploitatie- of beroepsverbod en een bedrijfssluiting (art. 177 Sociaal Strafwetboek).

Nietigheid van de overeenkomst en onopeisbare factuur

Het Hof van Cassatie benadrukte recent dat dewerkgever verregaande gevolgen moet ondergaan wanneer de gebruiker werkgeversgezag uitoefent of kan uitoefenen (Hof van Cassatie, 15 februari 2016, C.14.0448.F, raadpleegbaar op www.juridat.be). De dienstverlenings- en samenwerkingsovereenkomsten is absoluut nietig bij een verboden terbeschikkingstelling.

Bijgevolg loopt de onderneming het risico dat zij het bedrag van de factuur voor haar dienstverlening niet kan opvorderen bij haar klant. Het Hof van Cassatie aanvaardt dat de werkgever geen financiële compensatie mag eisen van de gebruiker voor het voordeel dat die heeft verkregen door de terbeschikkingstelling van de werknemers. Anders zou de preventieve werking van het verbod op terbeschikkingstelling in het gedrang kunnen komen.

Het Hof van Cassatie sprak zich niet uit over de vraag of de gebruiker terugbetaling kan vragen van facturen die hij reeds betaald heeft. Een rechter kan een eis van de gebruiker tot terugbetaling van vergoede prestaties weigeren. De gebruiker heeft namelijk meegewerkt aan de uitvoering van de nietige dienstverlenings- of samenwerkingsovereenkomst.

Twee aandachtspunten

1. Een nauwkeurige en realistische dienstverlenings- of samenwerkingsovereenkomst is cruciaal. Het is de eerste en belangrijkste oplossing om problemen te voorkomen.
2. Tijdens de uitvoering van de dienstverlenings- of samenwerkingsovereenkomst moet de werkgever contact blijven houden met de werknemer én met de klant. Zo vermijdt de onderneming dat haar eigen werkgeversgezag erodeert. De onderneming kan zo ook verhinderen dat de instructies van de klant niet verder reiken dan afgesproken in de overeenkomst.

Uitbetaling van het loon van hand tot hand: welke sectoren staan dit nog toe?

Catherine Mairy, Legal Expert

Partena Professional

Sinds 1 oktober 2016 moet het loon verplicht in giraal geld worden betaald, behalve in bepaalde sectoren.

Het loon kan evenwel nog van hand tot hand betaald worden indien deze modaliteit bepaald is:

- door een collectieve arbeidsovereenkomst in de sector[1];
- of door een impliciet akkoord of een gebruik in de sector, dat geformaliseerd en gepubliceerd moet worden volgens een strikte procedure beschreven in het koninklijk besluit van 26 december 2015.

Sectoraal akkoord van kracht

Tot op heden werd er akkoord betreffende het bestaande gebruik binnen de sector inzake de uitbetaling van het loon van hand tot hand opgesteld in de volgende paritaire comités (PC):

- het PC nr. 144 - de landbouw;
- het PC nr. 145 - het tuinbouwbedrijf.

Opgelet! Dit gebruik (akkoorden) is enkel van toepassing op bepaalde categorieën van werknemers en onder bepaalde voorwaarden. Raadpleeg de website van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg voor het juiste toepassingsgebied van dit gebruik.

Sectoraal akkoord in onderhandelingsfase

Momenteel wordt er onderhandeld over een akkoord betreffende het bestaande gebruik binnen de sector inzake de uitbetaling van het

loon van hand tot hand in de volgende PC's:

- het PSC nr. 140.02 - het taxibedrijf;
- het PSC nr. 140.03 - het wegvervoer en de logistiek voor rekening van derden,
- het PC nr. 201 - de zelfstandige kleinhandel;
- het PC nr. 302 - het hotelbedrijf
- het PC nr. 324 - de diamantnijverheid en -handel.

Concreet blijft de betaling van hand tot hand in deze sectoren toegestaan zolang de procedure niet wordt afgesloten.

Opgelet! Dit gebruik is enkel van toepassing op bepaalde werkgevers en/of categorieën van werknemers en in bijzondere omstandigheden.

Raadpleeg de website van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg voor het juiste toepassingsgebied van dit gebruik.

Bronnen: FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, www.werk.belgie.be; Koninklijk Besluit van 26 december 2015 tot vaststelling van de nadere regels voor het vaststellen en bekendmaken van een sectoraal impliciet akkoord of een sectoraal gebruik inzake de uitbetaling van het loon van hand tot hand, B.S. 19.01.2016.

[1] Cf. collectieve arbeidsovereenkomst van 28 juni 2016 inzake cash uitbetalingen van het loon gesloten in paritair subcomité nr. 327.01.

BBB-vzw - Planning seminaries 2017

Seminaries vangen steeds aan om 19u15 met onthaal vanaf 19 u, en eindigen om 22 u 15.

Onderwerp	Spreker	Affligem-Essene (1*)	Kortrijk (2*)	Gent (3*)	Brugge (4*)	Edegem (5*)	Houthalen (6*)	Leuven (7*)
Sport en Btw (+ boek)	Stefan Ruysschaert	24-1-2017	23-1-2017	25-1-2017	26-1-2017	30-1-2017	31-1-2017	01-2-2017
Winstuitkeringen en vereffening anno 2017 (+ boek)	Guy Poppe	14-2-2017	06-2-2017	08-2-2017	09-2-2017	13-2-2017	07-2-2017	22-2-2017
Recente fiscale rechtspraak	Frank Van Biervliet	20-2-2017	16-2-2017	22-2-2017	23-2-2017	06-3-2017	07-3-2017	08-3-2017
Btw-update	Eddy Soenen	23-3-2017	13-3-2017	15-3-2017	16-3-2017	20-3-2017	21-3-2017	22-3-2017
Sociale actualia	Bart Adriaans + medewerkers	27-3-2017	27-4-2017	29-3-2017	30-3-2017	24-4-2017	25-4-2017	19-4-2017
Update Vennootschapsbelasting (+ Boek)	Philippe Salens	08-5-2017	11-5-2017	03-5-2017	04-5-2017	15-5-2017	09-5-2017	26-4-2017
Update Personenbelasting deel 1 van 2 (+ Boek PB)	Filip Vandenberghe	22-5-2017	15-5-2017	17-5-2017	01-6-2017	29-5-2017	23-5-2017	24-5-2017
Update Personenbelasting deel 2 van 2 (+ Boek PB indien op vorig seminarie niet aanwezig)	Filip Vandenberghe	12-6-2017	20-6-2017	07-6-2017	15-6-2017	19-6-2017	13-6-2017	14-6-2017
Onderwerp nog te bepalen	Spreker te bepalen	04-9-2017	05-9-2017	06-9-2017	07-9-2017	11-9-2017	12-9-2017	13-9-2017
Onderwerp nog te bepalen	Spreker te bepalen	18-9-2017	19-9-2017	20-9-2017	21-9-2017	25-9-2017	26-9-2017	04-10-2017
Het registratierecht en de vennootschap	Eric Spruyt	02-10-2017	03-10-2017	04-10-2017	05-10-2017	23-10-2017	24-10-2017	25-10-2017
Onderwerp nog te bepalen	nbn	07-11-2017	06-11-2017	08-11-2017	09-11-2017	13-11-2017	14-11-2017	22-11-2017
Onderwerp nog te bepalen	nbn	20-11-2017	28-11-2017	29-11-2017	23-11-2017	04-12-2017	12-12-2017	06-12-2017
Onderwerp nog te bepalen	nbn	27-11-2017	21-11-2017	22-11-2017	30-11-2017	11-12-2017	05-12-2017	13-12-2017

Afwijkende lesdagen

(1*) De Montil - Moortelstraat 8 te 1790 Affligem-Essene

(2*) Katho - Campus Kortrijk - Auditorium Doorniksesteenweg 145 te 8500 Kortrijk

(3*) Vormingscentrum Guislain vzw - Jozef Guislainstraat 43 te 9000 Gent

(4*) KHBO - Xaverianenstraat 10 te 8200 Brugge (GPS Koningin Astridlaan ingeven)

(5*) Congressentrum Ter Elst - Kattenbroek 1 te 2650 Edegem

(6*) De Barrier, Grote Baan 9 te 3530 Houthalen

(7*) Brabantthal - zaal Terra, Brabantlaan 1 te 3001 Leuven

Het lidgeld voor het werkingsjaar 2017, alles inclusief (seminaries, syllabi, boeken en drankje tijdens de pauzes), bedraagt 315,00 € (excl. 21 % Btw) voor gewone leden en 215,00 € (excl. 21 % Btw) voor stagiairs. Het lidgeld komt niet in aanmerking voor de KMO portefeuille.

De seminaries kunnen ook gevolgd worden door niet-leden tegen de prijs van 100 € (vrij van Btw). De éénmalige seminarie-inschrijvingen komen wel in aanmerking voor de KMO portefeuille.

Niet te missen

SOCIALE ACTUALITEIT

(Gaëlle Houvenaeghel, Partena Professional)

- De regering heeft beslist om het contingent van 50 dagen studentenarbeid met voordelige solidariteitsbijdrage **om te zetten in 475 uren**
Bron: Wetsontwerp 2081/001 van 11 oktober 2016
- Regering houdt vast aan diplomabonificatie voor pensioenberekening
De minister van Pensioenen, Daniel Bacquelaïne, heeft in de commissie voor de Sociale Zaken beklemtoond dat de diplomabonificatie voor de pensioenberekening niet zal worden afgeschaft.
Bron: integraal verslag commissie sociale zaken van 28 september 2016
- Ministerraad: Instemming met het verdrag tussen België en Marokko over de sociale zekerheid
De ministerraad keurt op voorstel van minister van Buitenlandse Zaken Didier Reynders een voorontwerp van wet goed dat instemt met de overeenkomst tussen België en Marokko over de sociale zekerheid.
Bron: Persbericht ministerraad van 7 oktober 2016
- Verlenging steun aan bedrijven en zelfstandigen
Bedrijven en zelfstandigen zullen ook tot eind dit jaar kunnen genieten van de tien tijdelijke steunmaatregelen die de federale regering na de aanslagen van 22 maart heeft doorgevoerd. Dat hebben premier Charles Michel en de bevoegde ministers bekendgemaakt. "Deze steunmaatregelen werpen hun vruchten af", zo luidt het in een persbericht van Michel en de bevoegde ministers Johan Van Overtveldt, Kris Peeters, Maggie De Block en Willy Borsus. Al toont de verlenging aan dat de impact van de aanslagen zich zes maanden later nog laat voelen.
- Minimumpensioen voor zelfstandigen en werknemers volledig gelijkgeschakeld sinds 1 augustus
Het minimum gezinspensioen is nu 1.460,45 euro. Voor een alleenstaande 1.168,73 euro. En het overlevingspensioen bedraagt 1.150,35 euro. Deze bedragen – bedrag minimumpensioen op 1 augustus 2016 - zijn dus geldig voor loontrekkenden én zelfstandigen.
Bron: Aanpassing buiten index op 1 augustus 2016 van het bedrag van sommige sociale uitkeringen, BS 21 september 2016
- Uitzendarbeidswet: 48-urenregel afgeschaft op 1 oktober
De 48-urenregel wordt afgeschaft voor alle arbeidsovereenkomsten voor uitzendarbeid. Een overeenkomst op papier blijft mogelijk maar de wetgever stimuleert het gebruik van de elektronische variant. Daartoe wordt de mogelijkheid gecreëerd om alternatieve vormen van elektronische handtekeningen te gebruiken.
Bron: Wet van 30 augustus 2016 tot wijziging van artikel 8 van de wet van 24 juli 1987 betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van werknemers ten behoeve van gebruikers, met het oog op de afschaffing van de 48-urenregel en de verruiming van de mogelijkheid om een beroep te doen op elektronische arbeidsovereenkomsten voor uitzendarbeid, BS 15 september 2016
- Vrijstelling van bijdragen voor zelfstandigen na bevalling
Een nieuwe paragraaf bepaalt dat de vrouwelijke zelfstandigen geen enkele bijdrage verschuldigd zijn:
 - voor het kwartaal dat volgt op het kwartaal waarin zij bevallen zijn;
 - op voorwaarde dat zij naar aanleiding van de geboorte van hun kind of kinderen de voorwaarden vervullen om de moederschapsverzekering te genieten (opgenomen in het KB van 20 juli 1971)
 Het nieuwe KB van 1 september 2016 treedt pas in werking op 1 januari 2017. Het is van toepassing op bevallingen die vanaf 1 oktober 2016 plaatsvinden.
Bron: Koninklijk besluit van 1 september 2016 tot wijziging van het koninklijk besluit van 19 december 1967 houdende algemeen reglement in uitvoering van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967, houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen en tot invoering van een vrijstelling van bijdragen in geval van moederschap, BS 15 september 2016
- Het Nationaal Pensioencomité (NPC) heeft officieel het rapport goedgekeurd over de erkenning van zware beroepen wat betreft het pensioen. Hierover hadden de sociale partners eind augustus een akkoord bereikt.
De "Commissie Zware Beroepen" binnen het NPC had akte genomen van 4 categorieën van criteria die werden gedefinieerd in het kader van de discussies met betrekking tot de publieke sector:
 - Belastende arbeidsomstandigheden door fysieke onconvenianten verbonden aan de werkomgeving of door lichamelijke belasting
 - Belastende werkorganisatie
 - Belastend omwille van verhoogde veiligheidsrisico's
 - Belasting van mentale of emotionele aard
 Bron: Persbericht Daniel Bacquelaïne
- Naast de federale hinderpremie voor zelfstandigen die geconfronteerd worden met grote openbare werken, bestaat er een Vlaamse rentetolag voor de kmo's die last ondervinden van dezelfde werken. Vlaanderen versmelt nu beide stelsels en creëert een hinderpremie A, die van toepassing zal zijn op alle kleine ondernemingen die ernstige hinder zullen ondervinden van de werken, én een hinderpremie B, voor de kleine ondernemingen die door de werken ook effectief moeten sluiten. De nieuwe premies zouden toegekend worden vanaf 1 juli 2017.
Bron: Decreet van 15 juli 2016 houdende toekenning van een hinderpremie aan kleine ondernemingen die ernstige hinder ondervinden van openbare werken in het Vlaamse Gewest, BS 6 september 2016.
- Hervorming van de kinderbijslag: stand van zaken
De bevoegdheid over de kinderbijslag werd op 1 juli 2014 overgedragen aan de Vlaamse en Duitstalige Gemeenschap, aan het Waals Gewest en aan de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC). Sindsdien beheert FAMIFED, het Federaal agentschap voor de kinderbijslag, het kinderbijslagsysteem voor rekening van de deelentiteiten. Deze laatste hebben tot uiterlijk 31 december 2019 om zelf het beheer en de uitbetaling van de kinderbijslag over te nemen.
Vlaanderen heeft op 31 mei laatstleden een akkoord over zijn nieuwe kinderbijslagregeling gesloten, met name "het groeipakket". Dit systeem voorziet in een maandelijks basisbedrag van 160 EUR voor elk kind dat vanaf 1 januari 2019 geboren wordt, aangevuld met een sociale toeslag voor gezinnen met een bescheiden inkomen, een zorgtoeslag voor wezen en kinderen met een handicap en een participatietoeslag om het gebruik van kinderopvang en het volgen van het kleuteronderwijs aan te moedigen. Vanaf 2017 worden de bedragen voor de Vlaamse gezinnen overigens niet meer geïndexeerd tot 1 januari 2019. Inzake organisatie houden een enkel openbaar fonds en vier privéfondsen zich bezig met de betalingen. Het openbare fonds wordt in een extern verzelfstandigd agentschap geïntegreerd. Kind en Gezin zal verantwoordelijk zijn voor het kinderbijslagbeleid en voor het beheer van de regeling in zijn geheel.
Bron: Website Famifed
- Er komt een fusie van het Fonds voor arbeidsongevallen (FAO) en het Fonds voor de beroepsziekten (FBZ). Het FBZ verdwijnt en wordt geïntegreerd in het FAO dat behouden blijft. Enkel de benaming wijzigt.
Bron: Wet van 16 augustus 2016 met betrekking tot de fusie van het fonds voor arbeidsongevallen en het fonds voor de beroepsziekten, BS 5 september 2016
- Rechtzetting niet in te halen overurenkrediet in horecasector (art. 25 tot 27 PW II)
Deze juridische aanpassing treedt met terugwerkende kracht in werking op 1 januari 2016, d.i. het tijdstip waarop de mogelijkheid is ontstaan om het krediet aan toegestane niet in te halen overuren tot 300 of 360 uren te verhogen in de horecasector. Op die manier wil de wetgever werkgevers en werknemers die het krediet van 91 sociaal en fiscaal voordelige overuren al zouden hebben overschreden niet benadelingen. Aangezien het toegestane krediet op basis van een kalenderjaar wordt berekend, heeft de retroactieve inwerkingtreding geen gevolgen.
Bron: Programmawet (II) van 3 augustus 2016, BS 16 augustus 2016.

Octopus.be

boekhoudsoftware

Meer dan boekhouden alleen:

- + share documents
- + facturatie
- + banking module
- + document management
- + grafisch dashboard

Werk als ondernemer actief mee aan uw boekhouding en maak daarbij optimaal gebruik van het advies van uw boekhouder of accountant!

Octopus

Mijn boekhouding altijd en overal ter beschikking!